

Justitsministeriets Forskningskontor
Rigspolitiet • Københavns Universitet • Det Kriminalpræventive Råd

Udsathed for vold og andre former for kriminalitet

Offerundersøgelserne 2005-2019. Hovedtal.

1

Indledning

I denne rapport opsummeres resultater vedrørende de seneste 15 års offerundersøgelser, og de overordnede udviklingstendenser for perioden 2005-2019 beskrives. Analyserne er foreløbige og vil i en senere rapport blive uddybet og kommenteret yderligere.

I rapporten belyses udsathed for tyveri – herunder også indbrud – vold, hærværk, voldtægt og øvrige seksuelle krænkelser samt kriminalitet begået på internettet. Desuden indeholder rapporten et afsnit om den samlede kriminalitetsudvikling, hvor udsathed for tyveri, hærværk og vold betragtes samlet. I rapportens sidste afsnit belyses befolkningens bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet samt den generelle bekymring for kriminalitet i samfundet.

Offerundersøgelsen er finansieret af Det Kriminalpræventive Råd, Justitsministeriet og Rigspolitiet og er gennemført i samarbejde med Københavns Universitet.

1.1

Undersøgelsens data og metode

Offerundersøgelsen er gennemført som et led i Danmarks Statistiks omnibusundersøgelser. Omnibusundersøgelser er interviewundersøgelser, hvor der samles flere emner i ét interview. De personer, der er omfattet af omnibusundersøgelsen, udvælges tilfældigt via Danmarks Statistiks CPR-register, således at de udgør et tilsigtet repræsentativt udsnit af befolkningen på 16-74 år.

I hvert af årene fra 2005-2015 er der cirka 18.000 personer, der er blevet anmodet om at deltage i undersøgelsen, mens nettostikprøven i årene 2016-2019 er lidt større. Således udgøres nettostikprøven i 2019 af 22.894 personer, jf. tabel 1. I 2019 er antallet af gennemførte besvarelser 11.368, hvilket giver en svarprocent på 50 pct. Der ses en klar tendens til en faldende svarprocent i de senere år.

Danmarks Statistik har udarbejdet en personvægt for hver af respondenterne for hermed at tage højde for eventuelle skævheder i datamaterialet. Frem til juli 2007 var vægten baseret på oplysninger om personernes køn, alder, husstandstype, region (tre områder) og boligens art. Den vægtning blev derefter ændret, blandt andet foranlediget af indførslen af forskerbekyttelsesordningen. De aktuelle personvægte er baseret på oplysninger om personernes køn, alder, familietype, indkomst (familiens), socioøkonomisk klassificering, region (fem områder), etnicitet og uddannelse.¹

¹ For en mere detaljeret gennemgang af undersøgelsens data og metode herunder årsager til bortfald og vægtning af data se rapporten: Pedersen et. al 2020: "Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2018".

Tabel 1

Stikprøvestørrelse, antal gennemførte besvarelser og svarprocent fordelt efter år, 2005-2019.

	Nettostikprøve	Antal besvarelser	Svarprocent
2005	18.238	11.668	64 %
2006	17.996	11.588	64 %
2007	17.796	11.653	65 %
2008	17.947	11.716	65 %
2009	18.268	11.521	63 %
2010	18.442	11.585	63 %
2011	18.185	11.745	65 %
2012	18.251	11.568	63 %
2013	17.750	10.446	59 %
2014	18.910	11.441	61 %
2015	18.845	11.492	61 %
2016	20.441	12.162	59 %
2017	21.169	11.710	55 %
2018	21.412	11.295	53 %
2019	22.894	11.368	50 %
2005-2019	286.544	172.958	60 %

2

Tyveri

Tabel 2 viser udviklingen i andelen af 16-74-årige, der har oplevet at være udsat for tyveri inden for det seneste år forud for besvarestidspunktet. I tabellen angives endvidere statistiske sikkerhedsintervaller. Andelen, der har været udsat for tyveri, udviser en svagt faldende tendens over årene. Blandt de adspurgte i 2019 var andelen på ti pct., hvilket svarer til mellem 401.000 og 469.000 ofre.² Denne andel er statistisk signifikant mindre end for perioden som helhed, men ikke statistisk signifikant anderledes end andelen for det forudgående år.

Tabel 2

Ofre for tyveri, 2005-2019, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

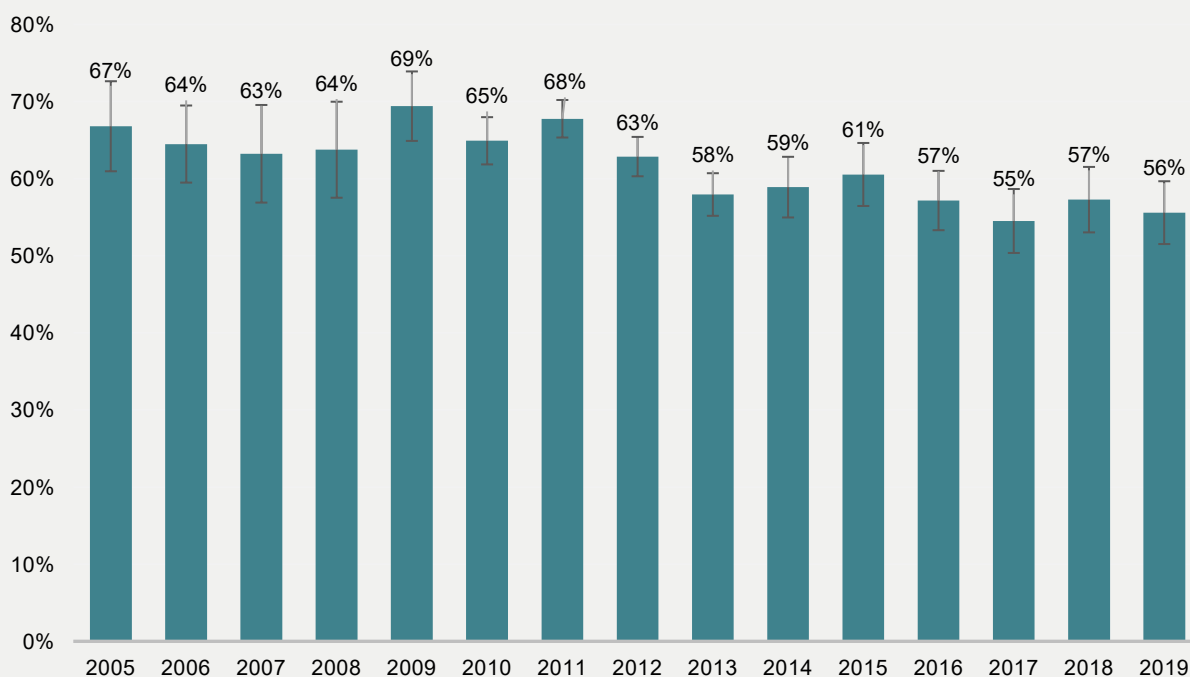
	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2005	13 %	(11,4 % - 14,3 %)	507.000	(448.000 - 566.000)
2006	12 %	(11,1 % - 13,6 %)	489.000	(441.000 - 537.000)
2007	11 %	(9,8 % - 12,6 %)	446.000	(391.000 - 502.000)
2008	12 %	(10,3 % - 13,2 %)	474.000	(416.000 - 532.000)
2009	11 %	(9,6 % - 11,6 %)	431.000	(391.000 - 470.000)
2010	12 %	(11,2 % - 12,6 %)	485.000	(456.000 - 515.000)
2011	12 %	(11,5 % - 12,7 %)	498.000	(474.000 - 522.000)
2012	12 %	(11,3 % - 12,5 %)	492.000	(466.000 - 518.000)
2013	11 %	(10,1 % - 11,4 %)	447.000	(422.000 - 472.000)
2014	10 %	(9,6 % - 11,2 %)	431.000	(400.000 - 465.000)
2015	10 %	(8,8 % - 10,3 %)	406.000	(373.000 - 438.000)
2016	11 %	(10,0 % - 11,6 %)	453.000	(423.000 - 490.000)
2017	10 %	(9,0 % - 10,5 %)	411.000	(380.000 - 445.000)
2018	9 %	(8,6 % - 10,2 %)	401.000	(371.000 - 436.000)
2019	10 %	(9,4 % - 11,0 %)	436.000	(401.000 - 469.000)

² Det uvægtede antal tyveriofre i stikprøven varierer mellem 210 og 1.366 per år i perioden 2005-2019. Denne forskel skyldes hovedsageligt, at antallet af måneder, hvori der indgår spørgsmål vedrørende udsathed for tyveri, varierer gennem perioden.

Anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri udviser et lavere niveau de senere år end tidligere i perioden, jf. figur 1. Blandt de udspurgte i 2019 var det 56 pct. af tyveriofrene, der havde anmeldt forholdet til politiet, eller hvor politiet havde fået kendskab om forholdet på en anden måde end ved anmeldelse. Denne andel er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen i 2018, men er statistisk signifikant lavere end andelen for perioden fra 2005-2018 samlet set.

Figur 1

Pct. af ofre for tyveri der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis end ved anmeldelse, 2005-2019, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

2.1

Indbrud

Siden 2012 er de 16-74-åriges udsathed for indbrud³ undersøgt særskilt. Hovedtallene for udviklingen i indbrudstyverier er anført i tabel 3. I 2019 var det 2,2 pct., der havde oplevet at være udsat for indbrud inden for det seneste år forud for besvarelestidspunktet, hvilket svarer til mellem 76.000 og 109.000 ofre. Denne andel er ikke statistisk signifikant forskellig fra perioden 2014-2018 eller andelen for det forudgående år.⁴

Tabel 3

Ofre for indbrud, 2012-2019, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.⁵

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2012	3,1 %	(2,8 % - 3,4 %)	127.000	(114.000 - 140.000)
2013	3,0 %	(2,5 % - 3,1 %)	124.000	(111.000 - 137.000)
2014	2,8 %	(2,4 % - 3,2 %)	116.000	(98.000 - 133.000)
2015	2,4 %	(2,0 % - 2,8 %)	105.000	(86.000 - 120.000)
2016	2,8 %	(2,3 % - 3,2 %)	116.000	(99.000 - 134.000)
2017	2,2 %	(1,8 % - 2,5 %)	92.000	(76.000 - 108.000)
2018	2,2 %	(1,8 % - 2,6 %)	93.000	(77.000 - 109.000)
2019	2,2 %	(1,8 % - 2,5 %)	94.000	(76.000 - 109.000)

³ Ved indbrud forstås, at gerningspersonen uden tilladelse forsøger at opnå eller opnår adgang til privat hjem med henblik på tyveri. Andre tyverier fra hjemmet eller tyveri fra eksempelvis garager, parkerede biler, lofts- eller kælderrum, sommerhuse o.l. er ikke omfattet af denne definition af indbrud.

⁴ Det uvægtede antal indbrudsofre i stikprøven varierer mellem 108 og 365 per år i perioden 2012-2019. Grundet store forskelle i stikprøvestørrelse sammenlignes ikke med 2012 og 2013.

⁵ Andelen der var udsat for indbrud i 2013 er korrigeret sammenlignet med det oplyste i tidligere rapporter, hvilket skyldes en ændring i databehandlingen.

Anmeldelsestilbøjeligheden ved indbrud er betydeligt højere, end tilfældet er for tyveri generelt. Af tabel 4 fremgår det, at blandt de adspurgte i 2019 havde 93 pct. af indbrudsofrene anmeldt forholdet til politiet, eller politiet havde fået kendskab om forholdet på en anden måde end ved anmeldelse. Når der alene er tale om et indbrudsforsøg, anmeldes det i godt to tredjedel af tilfældene. Fra 2014 til 2019 er der ikke sket nogen statistisk signifikant ændring i tilbøjeligheden til at anmelde indbrud.

Tabel 4

Pct. af ofre for indbrud der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis end ved anmeldelse, 2014-2019 fordelt efter indbrud og indbrudsforsøg⁶.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Procent af indbrud anmeldt til politiet	97 %	96 %	94 %	91 %	97 %	93 %
Procent af indbrudsforsøg anmeldt til politiet	61 %	59 %	57 %	58 %	67 %	67 %
Procent af alle indbrud og indbrudsforsøg anmeldt til politiet.	86 %	86 %	83 %	82 %	88 %	87 %

⁶ Data for 2012 og 2013 er ikke inkluderet i tabellen, da det i materialet fra disse år ikke var muligt at skelne mellem indbrudsforsøg og fuldbyrdede indbrud.

3

Hærværk

Udviklingen i andelen af befolkningen, der har oplevet at være udsat for hærværk inden for det seneste år forud for besvarelsestidspunktet, er angivet i tabel 5.⁷ I 2019 var det fire pct., der angav at have været udsat for hærværk, hvilket ikke er statistisk signifikant forskelligt fra det forudgående år. Fra 2005 til 2019 er andelen, der har oplevet sig udsat for hærværk, halveret, og denne ændring er statistisk signifikant.

Tabel 5

Ofre for hærværk, 2005-2019, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

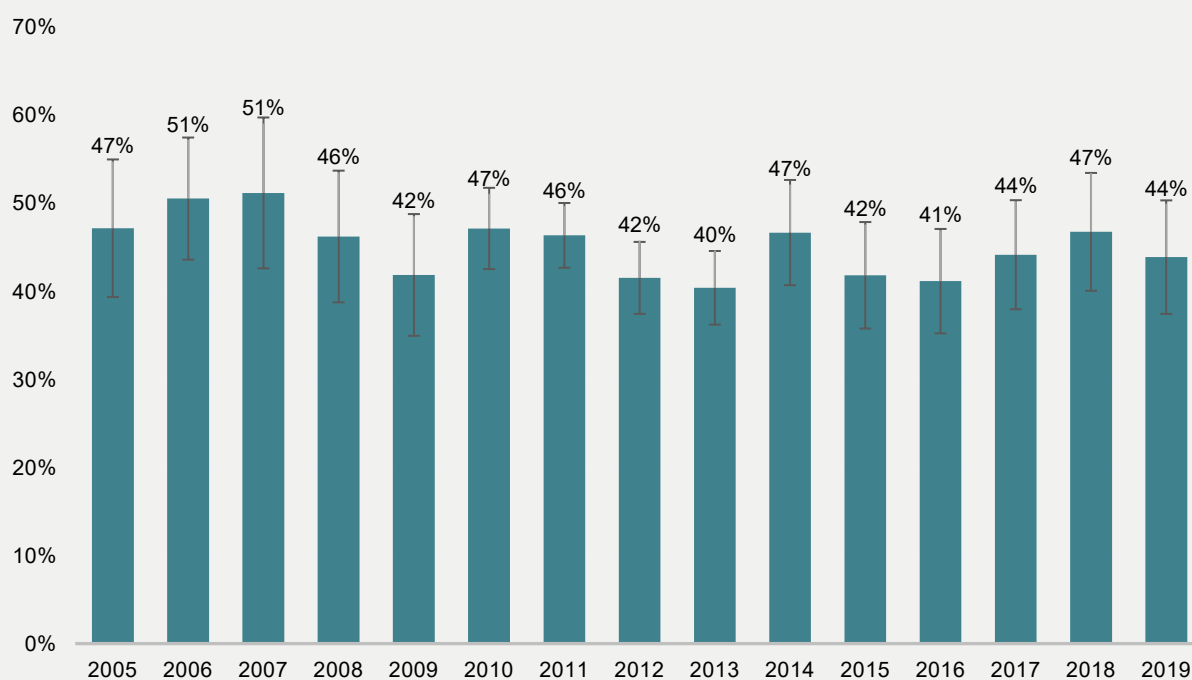
	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2005	8 %	(6,9 % - 9,3 %)	318.000	(270.000 - 366.000)
2006	7 %	(6,1 % - 8,0 %)	279.000	(242.000 - 316.000)
2007	7 %	(5,5 % - 7,7 %)	265.000	(221.000 - 308.000)
2008	9 %	(7,6 % - 10,1 %)	355.000	(304.000 - 405.000)
2009	5 %	(4,5 % - 5,9 %)	211.000	(182.000 - 240.000)
2010	6 %	(5,2 % - 6,2 %)	234.000	(213.000 - 255.000)
2011	6 %	(5,6 % - 6,5 %)	249.000	(232.000 - 267.000)
2012	5 %	(4,4 % - 5,2 %)	199.000	(184.000 - 216.000)
2013	5 %	(4,3 % - 5,0 %)	194.000	(178.000 - 210.000)
2014	5 %	(4,1 % - 5,1 %)	191.000	(168.000 - 213.000)
2015	4 %	(3,9 % - 5,0 %)	187.000	(164.000 - 209.000)
2016	4 %	(3,9 % - 5,0 %)	189.000	(168.000 - 212.000)
2017	4 %	(3,8 % - 4,9 %)	186.000	(163.000 - 208.000)
2018	4 %	(3,3 % - 4,4 %)	165.000	(143.000 - 187.000)
2019	4 %	(3,5 % - 4,6 %)	174.000	(151.000 - 195.000)

⁷ Det uvægtede antal hærværks ofre i stikprøven varierer mellem 124 og 662 per år i perioden 2005-2019. Denne forskel skyldes hovedsageligt, at antallet af måneder, hvori der indgår spørgsmål vedrørende udsathed for hærværk, varierer gennem perioden.

Figur 2 viser anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk. I 2019 var det 44 pct. af hærværksofferne, der havde anmeldt hærværksforholdet til politiet, eller hvor politiet havde fået kendskab til forholdet på anden vis. Fra 2005 til 2019 har der været nogen variation i anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk, men uden entydig udviklingstendens.

Figur 2

Pct. af ofre for hærværk der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis end ved anmeldelse, 2005-2019, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

4

Vold

Andelen af de adspurgte 16-74-årige i 2019, der havde oplevet sig udsat for vold inden for det seneste år forud for besvarestidspunktet, var 1,5 pct., jf. tabel 6.⁸ Dette adskiller sig ikke statistisk signifikant fra 2018 eller perioden som helhed. Dette svarer til, at mellem 54.000 og 73.000 af de 16-74-årige i 2019 havde oplevet sig udsat for vold.

Tabel 6

Ofre for vold, 2005-2019, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

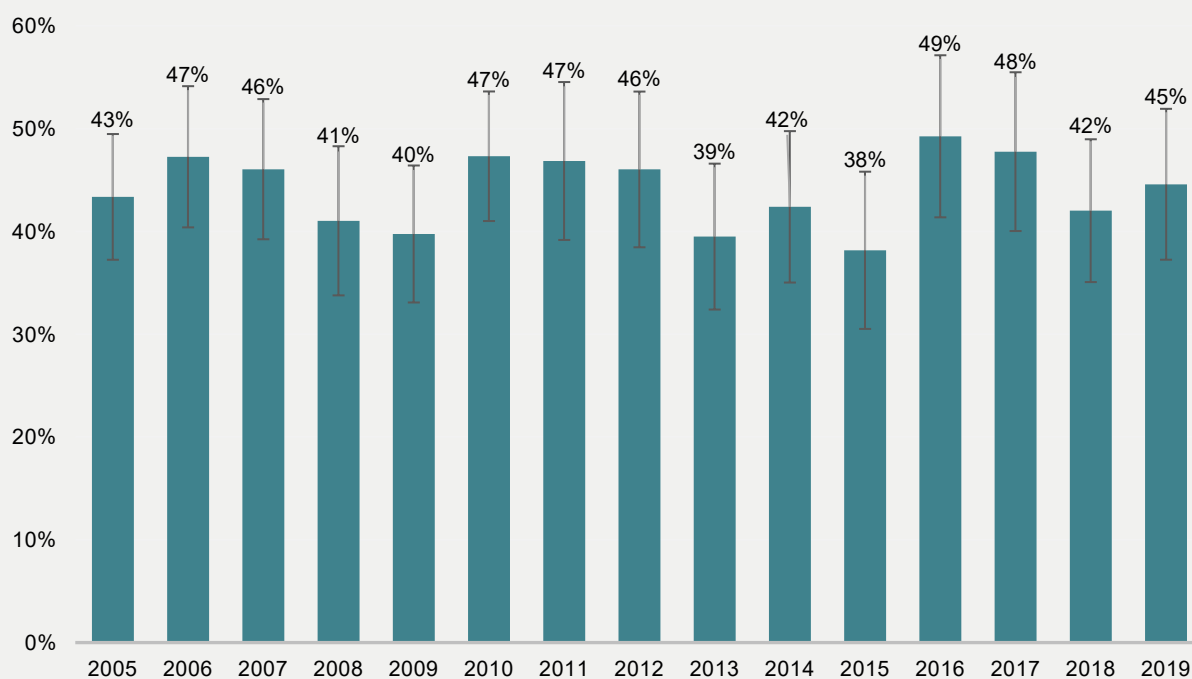
	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2005	1,8 %	(1,5 % - 2,0 %)	69.000	(60.000 - 79.000)
2006	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	65.000	(56.000 - 74.000)
2007	1,8 %	(1,6 % - 2,1 %)	73.000	(64.000 - 83.000)
2008	2,0 %	(1,8 % - 2,3 %)	82.000	(71.000 - 92.000)
2009	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	55.000	(46.000 - 64.000)
2010	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	58.000	(50.000 - 67.000)
2011	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	67.000	(58.000 - 76.000)
2012	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	64.000	(55.000 - 73.000)
2013	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	59.000	(50.000 - 68.000)
2014	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	55.000	(46.000 - 63.000)
2015	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	56.000	(47.000 - 65.000)
2016	1,7 %	(1,4 % - 1,9 %)	71.000	(60.000 - 79.000)
2017	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	66.000	(57.000 - 76.000)
2018	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 75.000)
2019	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	64.000	(54.000 - 73.000)

⁸ Det uvægtede antal voldsofre i stikprøven varierer mellem 129 og 191 per år i perioden 2005-2019.

Figur 3 viser udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for vold. I 2019 var andelen af tilfælde, hvor ofret havde anmeldt volden til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab herom på anden vis, 45 pct. Der ses nogen variation mellem årene, men sammenlignes andelen i 2019 med det forudgående år eller med perioden som helhed, er der ingen statistisk signifikante forskelle.

Figur 3

Pct. af ofre for vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis end ved anmeldelse, 2005-2019, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

4.1

Partnervold

Tabel 7 angiver, hvor stor en del af alle voldsofre der har været udsat for partnervold, baseret på samtlige offerundersøgelser foretaget i årene 2005-2019.

Det ses af tabellen, at godt hvert tyvende voldsoffer har været udsat for partnervold ved det seneste voldstilfælde. Tallet svarer til, at 0,1 pct. af befolkningen – svarende til mellem 3.500 og 4.700 personer i alderen 16-74 år – årligt udsættes for partnervold. I undersøgelsesmateriale er det i perioden 2005-2019 i alt 130 personer, der angiver at have været udsat for partnervold.⁹ Beregninger vedrørende partnervold er derfor baseret på et yderst spinkelt tal-materiale og følgelig behæftet med stor usikkerhed.

Tabel 7

Omfanget af partnervold, 2005-2019.

	Andel
Andel af voldsofre udsat for partnervold	6 %
Andel af befolkningen udsat for partnervold	0,1 %
Antal udsatte årligt	4.127
95 % - sikkerhedsintervaller	(3.500-4.700)

Det er desuden undersøgt, om der er sket forandringer over årene med hensyn til andelen, der har været udsat for partnervold. Andelen af voldsofre, der i 2019 angav at have været udsat for partnervold, var 11 pct., hvilket er en statistisk signifikant større andel end den gennemsnitlige andel for perioden som helhed, men adskiller sig ikke fra det forudgående år. Det skal igen pointeres, at forskelle som denne (fra 6 pct. til 11 pct.) er beregnet ud fra et spinkelt materiale, hvor selv små ændringer i antallet af ofre kan give større procentuelle forandringer.

Partnervold begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder. I knap 90 pct. af de rapporterede tilfælde i denne undersøgelse var ofret en kvinde. Set i forhold til andele af befolkningen svarer det til, at cirka 0,2 pct. af kvinderne og 0,1 pct. af mændene i befolkningen det seneste år har været udsat for partnervold. Der er desuden ikke statistisk signifikant forskel mellem anmeldelsestilbøjeligheden blandt ofre for partnervold og øvrige voldsofre.

⁹ Der er her tale om det uvægtede antal ofre i stikprøven.

Voldtægt og øvrige seksuelle krænkelser

Det skal indledningsvist bemærkes, at fra og med 2019 er der ændret i spørgsmålsformuleringen i offerundersøgelsen, således at der nu spørges direkte til udsathed for voldtægt.¹⁰ Denne ændring i spørgsmålsformuleringen synes ikke at have haft betydning for besvarelsene. På den baggrund og for at øge læsevenligheden anvendes betegnelsen voldtægt i indeværende afsnit om hele perioden siden 2008. Det skal understreges, at det uanset betegnelsen er noget usikkert, i hvilket omfang der er tale om voldtægt i juridisk forstand.¹¹ Yderligere er spørgsmålet fra og med 2019 også stillet til mænd, mens det førhen alene blev stillet til kvinder. I alt 19 mandlige respondenter i stikprøven angav i 2019, at de har været udsat for voldtægt.

Det skal understreges, at tallene vedrørende voldtægt er baseret på meget få observationer. I undersøgelsesmateriale er det i alt 1.016 respondenter i perioden 2008 til 2019, som angiver at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste fem år. Heraf angiver 222 respondenter, at det skete inden for de seneste 12 måneder. De følgende beregninger er derfor baseret på et spinkelt materiale og følgelig behæftet med betydelige usikkerhed.

På spørgsmålet om udsathed for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste fem år er det i gennemsnit for alle årene 2008-2019 1,5 pct. af de kvindelige respondenter, der svarer bekræftende herpå. Den gennemsnitlige andel for perioden svarer til, at cirka 30.200 kvinder årligt tilkendegiver, at de inden for de seneste fem år har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mindst 28.000 og højst 32.000 kvinder. I 2019 angav 2,2 pct. af de kvindelige respondenter at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste fem år, jf. tabel 8. Denne andel er statistisk signifikant forskellig fra gennemsnittet for hele den undersøgte periode, men på samme niveau som ved undersøgelserne i 2016-2018, hvilket vil sige, at andelen af kvinder, der angiver at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste fem år, har ligget højere de seneste år i undersøgelsen til sammenligning med tidligere. Dette indikerer en stigning i udsathed, men idet spørgsmålet dækker en periode på fem år, er det ikke muligt at komme årstal for stigningen nærmere. Det skal igen understreges, at udregningerne er baseret på meget få observationer, hvilket betyder, at udsving let kan forekomme.

¹⁰ Spørgsmålsformuleringen lyder: ”Har du inden for de seneste 5 år været udsat for voldtægt eller forsøg herpå, altså at en person ved brug af vold, eller trusler om vold, har forsøgt at tvinge dig til eller rent faktisk har tvunget dig til samleje?”. Det kan oplyses, at spørgsmålsformuleringen tidligere lød: ”Har du inden for de seneste 5 år været udsat for, at en mand ved brug af vold, eller trusler om vold, har forsøgt at tvinge dig til eller rent faktisk har tvunget dig til samleje?”.

¹¹ For yderligere herom, se rapporten: Pedersen et. al 2020: ”Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2018”.

Tabel 8

Ofre for voldtægt inden for den seneste femårige periode, 2008-2019, pct.

	Andel ofre (mænd og kvinder)	Andel ofre (kvinder)
2008	-	0,7 %
2009	-	1,0 %
2010	-	0,9 %
2011	-	1,3 %
2012	-	0,9 %
2013	-	1,2 %
2014	-	1,4 %
2015	-	1,9 %
2016	-	2,0 %
2017	-	1,8 %
2018	-	2,2 %
2019	1,3 %	2,2 %
I alt	1,3 % (N=145)	1,5 % (N=997)

Gennemsnitligt set over perioden 2008 til 2019 angiver 0,3 pct. af kvinderne at være blevet udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for det seneste år. I 2019 var denne andel 0,6 pct. af kvinderne, hvilket er statistisk signifikant højere end gennemsnittet for hele perioden. Det er ikke muligt at lave denne analyse år for år, da materialet er for lille og usikkerhederne dermed bliver for store. Den gennemsnitlige procentandel for perioden svarer til cirka 6.700 kvinder pr. år. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mindst 5.900 og højst 7.500 kvindelige ofre for voldtægt pr. år. Det skal påpeges, at det estimerede antal af udsatte kvinder i befolkningen – som er baseret på den gennemsnitlige procentandel for perioden – underestimerer i forhold til udviklingstendensen de seneste år. Som beskrevet ovenfor danner materialet dog ikke grundlag for mere specifikke analyser.

Det er lidt mere end hver fjerde voldtægt, som ofret har anmeldt til politiet, eller som politiet har fået kendskab til på anden vis.

5.1

Øvrige seksuelle krænkelser

Tabel 9 angiver, hvor stor en del af befolkningen der har været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt i 2019. Dette spørgsmål indgik for første gang i undersøgelsen i 2019, hvorfor alene resultater fra dette år præsenteres.¹²

Det ses af tabellen, at 1,2 pct. af befolkningen – svarende til mellem 44.000 og 62.000 personer i alderen 16-74 år – har været udsat for øvrige former for seksuelle krænkelser end voldtægt i 2019. I undersøgelsesmaterialet er det i 2019 i alt 116 personer, der angiver at have været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt.¹³ Beregninger er derfor baseret på et yderst spinkelt talmateriale og følgelig behæftet med stor usikkerhed.

Tabel 9

Omfanget af udsathed for andre former for seksuelle krænkelser, 2019.

	Andel
Andel af befolkningen udsat for øvrige seksuelle krænkelser	1,2 %
Antal udsatte	53.000
95 % - sikkerhedsintervaller	(44.000-62.000)

Seksuelle krænkelser begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder, idet knap 80 pct. af ofrene udsat herfor var kvinder. I knap hver fjerde tilfælde angår den seksuelle krænkelse berøring intime steder på kroppen, en fjerdedel vedrører blottelse, imens knap en ottendedel af ofrene har været udsat for uberettiget videredeling af billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter.

¹² Spørgsmålsformuleringen lyder: ”Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt? Dette kan fx være blottelse, at du er blevet tvunget til berøring intime steder på egen eller andres kroppe, oralsex, at nogen har videregivet meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, eller lignende seksuel krænkelse, hvor det var imod din vilje?”. Det bemærkes, at den del af spørgsmålet, der angår videregivelse af meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, også indgik i undersøgelsen i 2018, men som en del af spørgsmål vedrørende kriminalitet begået på internettet.

¹³ Der er her tale om det uvægtede antal ofre i stikprøven.

6

Kriminalitet begået på internettet

Andelen af de adspurgte 16-74-årige, der i 2019 angav at have været udsat eller forsøgt udsat for fire typer af kriminalitet begået på internettet – misbrug af kortoplysninger, bedrageri ved samhandel på internettet, kontaktbedrageri og misbrug af personoplysninger – inden for det seneste år, var ti pct., jf. tabel 10.¹⁴ Dette svarer det til, at mellem 420.000 og 468.000 personer havde oplevet sig udsat eller forsøgt udsat for de pågældende former for kriminalitet begået på internettet eller forsøg herpå inden for det seneste år.¹⁵ Der er statistisk signifikant flere, der i 2019 har oplevet sig udsat for kriminalitet på internettet eller forsøg herpå, end i 2018.

Tabel 10

Ofre for kriminalitet begået på internettet, inklusive forsøg, 2018-2019, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2018	8 %	(7,6 % - 8,6 %)	318.000	(298.000 - 339.000)
2019	10 %	(9,8 % - 10,9 %)	447.000	(420.000 - 468.000)

Af de, der har været udsat eller forsøgt udsat for kriminalitet via internettet, har fire ud af ti angivet, at de reelt blev udsat, hvilket svarer til fire pct. af befolkningen. Denne andel er statistisk signifikant forskellig fra andelen reelt udsat i 2018. Det skal i denne forbindelse nævnes, at flere blandt de adspurgte personer kan have været udsat for forsøg på kriminalitet begået på internettet, uden at de har været opmærksomme herpå, eller uden at respondenterne har vurderet forsøget som en kriminel handling og dermed ikke på den baggrund har svaret bekræftende på spørgsmålet. Dette kan eksempelvis angå modtagelse af mail med forsøg på kontaktbedrageri.

Blandt de personer, der blev ofre for kriminalitet begået på internettet, angår størstedelen misbrug af betalingskortoplysninger – svarende til, at knap tre pct. af befolkningen i alderen 16-74 år i 2019 angiver at have været udsat for dette inden for det seneste år, jf. tabel 11 –

¹⁴ I 2018 indeholdt spørgsmålet vedrørende udsathed for kriminalitet begået på internettet også udsathed for uberettiget videregivelse af private billeder, videoer eller meddelelser. Denne type af kriminalitet er ikke inkluderet i afgrænsningen af kriminalitet begået på internettet i 2019, men indgår derimod i afsnittet om seksuelle krænkelser. Andelen af udsatte for uberettiget videregivelse af private billeder, videoer eller meddelelser er relativt set så lille, at den ikke har nævneværdig betydning for den samlede andel udsat for kriminalitet begået på internettet.

¹⁵ Det uvægtede antal ofre for kriminalitet begået på internettet i stikprøven var 836 i 2018 og 1.196 i 2019.

mens også relativt mange angiver at have været udsat for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet (svarende til 1,5 pct. af befolkningen).

Tabel 11

Ofre for kriminalitet begået på internettet, eksklusive forsøg, 2019, fordelt efter type af kriminalitet.

	Andel	95 % sikkerhedsinterval
Misbrug af betalingskortoplysninger	2,6 %	(2,3 % - 2,9 %)
Samhandel på internettet	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)
Kontaktbedrageri (dvs. overført penge til en person, som viste sig at være en bedrager)	0,3 %	(0,2 % - 0,4 %)
Misbrug af personoplysninger	0,4 %	(0,3 % - 0,5 %)

7

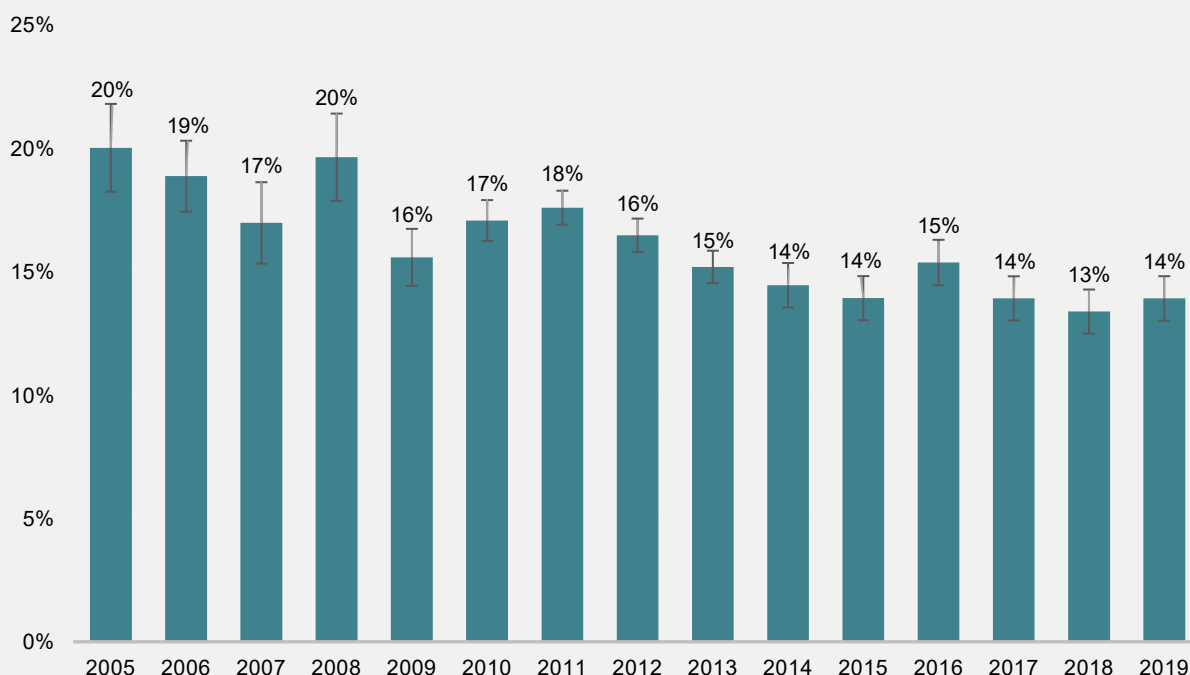
Den samlede udsathed for de tre former for kriminalitet

I det følgende ses på udviklingen for tyveri, hærværk og vold samlet.

Af de adspurgte 16-74-årige i 2019 var det 14 pct., der oplyste, at de i løbet af de seneste 12 måneder forud for undersøgelsen havde været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk, jf. figur 4. Dette tal svarer til mellem 556.000 og 633.000 personer. Andelen, der i 2019 var udsat for tyveri, vold og/eller hærværk, er ikke statistisk signifikant lavere end andelen af udsatte det forudgående år. Set over hele perioden – fra 2005 til 2019 – er der sket et statistisk signifikant fald i udsathed for disse tre former for kriminalitet.

Figur 4

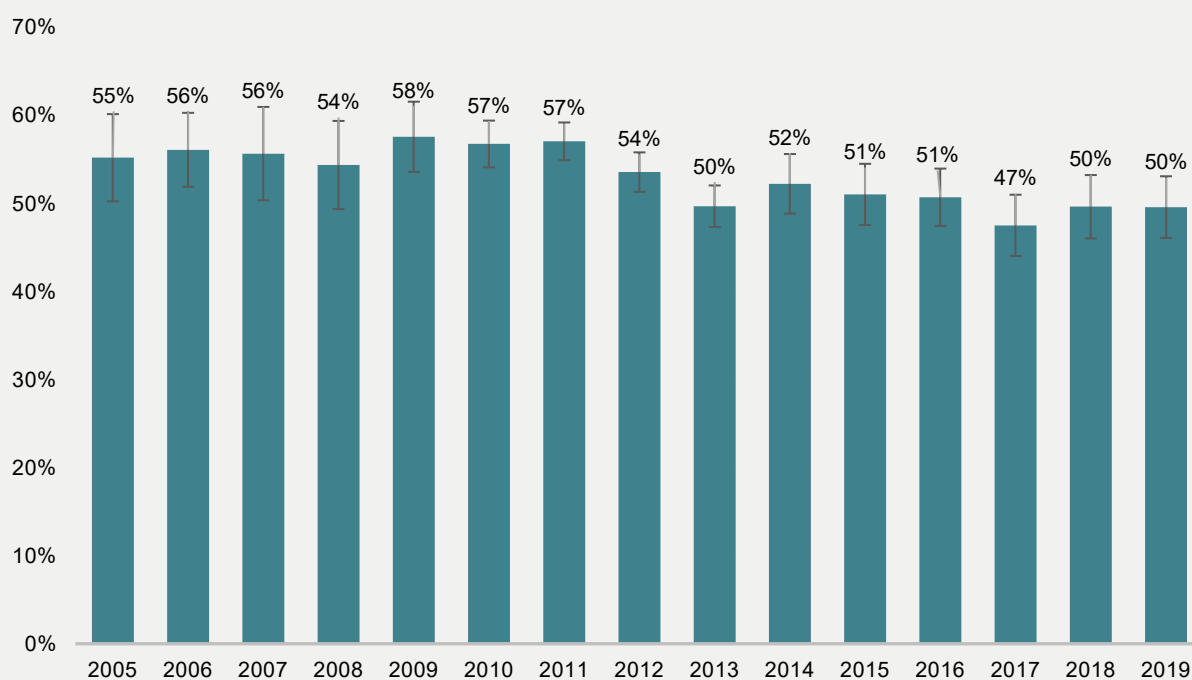
Pct. af ofre der har oplevet sig udsat for tyveri, vold og/eller hærværk inden for det seneste år forud for besvarestidspunktet, 2005-2019, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

Af figur 5 fremgår det, at andelen af ofre for tyveri, hærværk og vold, der har anmeldt mindst ét af disse tilfælde til politiet, eller hvor politiet har fået kundskab herom på anden vis, var 50 pct. i 2019. Denne andel er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen i 2018, men statistisk signifikant lavere end for den øvrige del af perioden samlet set, hvilket afspejler, at anmeldelsestilbøjeligheden i den sidste del af perioden har ligget noget lavere end i den første del.

Figur 5

Pct. af ofre for tyveri, hærværk og vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis end ved anmeldelse, 2005-2019, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

8

Bekymring for kriminalitet

Blandt de udspurgte i 2019 var det 12 pct., der næsten hele tiden eller ofte bekymrede sig om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, mens andelen, der sjældent eller aldrig bekymrede sig om denne risiko, var 60 pct., jf. tabel 12. Ingen af disse andele adskiller sig statistisk signifikant fra det forudgående år. Set over hele perioden er der nogen variation i andelen der 'af og til', 'sjældent' og 'aldrig' bekymrer sig om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, men der ses ingen klare udviklingstendenser i hverken opadgående eller nedadgående retning.

Tabel 12

Fordeling af svarpersoner efter bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2005-2019, pct.

	Næsten hele tiden	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	Alle	n
2005	2 %	11 %	26 %	40 %	22 %	100 %	1.941
2006	1 %	11 %	21 %	40 %	27 %	100 %	2.843
2007	2 %	10 %	20 %	39 %	29 %	100 %	1.988
2008	3 %	16 %	24 %	35 %	22 %	100 %	1.941
2009	3 %	10 %	18 %	34 %	36 %	100 %	7.552
2010	2 %	9 %	17 %	34 %	37 %	100 %	11.611
2011	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.734
2012	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.549
2013	2 %	11 %	24 %	39 %	25 %	100 %	11.393
2014	2 %	10 %	24 %	40 %	24 %	100 %	11.487
2015	2 %	9 %	25 %	42 %	22 %	100 %	11.465
2016	2 %	11 %	29 %	40 %	17 %	100 %	12.142
2017	2 %	12 %	29 %	41 %	16 %	100 %	11.674
2018	2 %	10 %	28 %	42 %	19 %	100 %	11.234
2019	2 %	10 %	28 %	43 %	17 %	100 %	11.295

Siden 2015 har der i offerundersøgelsen indgået spørgsmål vedrørende den samfundsmæssige bekymring for kriminalitet. Det bemærkes dog, at disse spørgsmål kun er indgået i årets tre sidste måneder i 2015, hvorfor stikprøven i 2015 er væsentligt mindre end stikprøven i 2016-2019. Af tabel 13 fremgår, at det i 2019 var 18 pct., der var meget bekymret for kriminalitet i samfundet, mens godt halvdelen – 52 pct. – kun var lidt eller slet ikke bekymret for kriminalitet samfundsmæssig set. Andelen, der i 2019 var meget bekymret for kriminalitet i samfundet, er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen i 2018, ligesom andelen, der kun var lidt eller slet ikke bekymret for kriminalitet i samfundet, ikke er statistisk signifikant forskellig end i 2018. Andelen, der i 2019 var meget bekymret for kriminalitet i samfundet, er dog statistisk signifikant lavere end for perioden 2016-2018, mens andelen, der var lidt eller slet ikke bekymret for kriminalitet i samfundet, er statistisk signifikant højere sammenlignet med samme periode. Stigningen skyldes hovedsagligt en øget andel svarpersoner, der kun er lidt bekymret.¹⁶

Tabel 13

Fordeling af svarpersoner efter bekymring for kriminalitet i samfundet, 2015-2019, pct.

	Meget bekymret	En del bekymret	Kun lidt bekymret	Slet ikke bekymret	Alle	n
2015	18 %	26 %	41 %	15 %	100 %	2.648
2016	21 %	30 %	37 %	12 %	100 %	12.144
2017	20 %	30 %	38 %	11 %	100 %	11.682
2018	18 %	29 %	40 %	13 %	100 %	11.236
2019	18 %	30 %	40 %	12 %	100 %	11.303

¹⁶ Grundet den store forskel i stikprøvestørrelse sammenlignes ikke med 2015.

Udsathed for vold og andre former for kriminalitet.
Offerundersøgelserne 2005-2019. Hovedtal.

Forfatter

Anne-Julie Boesen Pedersen, Britta Kyvsgaard
og Flemming Balvig

Dato

Februar 2020

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon

72 26 84 00

E-mail

jm@jm.dk

ISBN

978-87-93469-41-9